

PALEMBANG

Om overeenkomstig de wens van Heren XVII zo min mogelijk gebonden te zijn aan de verplichting in het vernieuwde contract van 1763 om te Palembang 30.000 pikol tin aan te nemen, is op 31 augustus 1763 reeds aan de resident en de sultan geschreven dat de Compagnie niet verplicht was een vaste hoeveelheid af te nemen, evenmin als dat de sultan die moest leveren. In een brief van 2 oktober 1764, toen de voorraad tin 2 miljoen pond was, is de resident bevolen de sultan te zeggen dat er voor 1765 maar 16.000 pikol zou worden aangenomen. Deze hoeveelheid geldt ook voor 1766. De resident schreef op 19 januari 1765 dat de sultan dit stilzwijgend, en de kroonprins dit na enige opmerkingen, hebben aangehoord. [fol. 31] In 1765 is meer dan de bestelling, namelijk $21.464\frac{89}{125}$ pikol, en in 1766 $22.984\frac{65}{125}$ pikol ontvangen. In 1764 was dat $28.298\frac{18}{125}$ pikol, dus steeds minder dan 30.000 pikol. Dat er meer dan was besteld werd ontvangen, kwam van pas wegens de buitengewone zendingen naar China en het verlies van de Lindenhof, die op weg daarheen drie dagen na vertrek door de bliksem werd getroffen en is ontploft. Of het, nu de sultan niet meer verplicht is een bepaalde hoeveelheid peper te leveren, beter zal gaan is onzeker, maar er is geen reden te veronderstellen dat de sultan de verbouw verwaarloost. [fol. 32] Van 1761 tot en met 1763 is er 2.841.637 lb tin ontvangen en vanaf 1764 tot en met 1766 is dit gegroeid tot 3.131.661 lb. In de eerste periode is 9.836.567 lb tin aangevoerd, maar in de tweede maar 9.093.494 lb. Er wordt aangespoord om de peperverwerving nog meer te bevorderen en alles te ontvangen, hoewel er geen reden is de sultan of zijn onderdanen van smokkel te verdenken. Er is geen peper door vreemden aangeboden en daar ze dichtbij de residentie wordt verbouwd, kan dat voorkomen worden, terwijl de Hoge Regering ook nog laat patrouilleren. [fol. 33] Bovendien wordt er ernstig op de plicht tot leverantie gewezen. Dat er 76.600 dukatons, die volgens resolutie van 22 maart 1763 daarheen gingen, teruggestuurd moesten worden, is er niet aan toe te schrijven, zoals de residenten beweren, dat ze daar niet geaccepteerd worden. Ze zijn daar echter wel te gebruiken. De voorraad tot de volgende inkoop was voldoende geweest. Daarom zijn die dukatons met $3\frac{1}{3}$ ton aan Spaanse realen naar Batavia teruggezonden. Immers $\frac{2}{3}$ van de peper en tin die te Batavia wordt aangevoerd, betaalt men met dukatons, de rest wordt daar en op Java's Oostkust aan textiel, rijst en andere benodigdheden besteed. Als die contanten in Palembang niet rouleren, dan is het aannemelijk dat ze in de schatkamer van de sultan worden opgeslagen. [fol. 34] Als ze echt voor inkoop van peper en tin gebruikt hadden kunnen worden, dan hadden ze daar ook bewaard kunnen worden. Naar aanleiding van een opmerking van Heren XVII over terugzending naar Batavia van duiten, armoezijnen en fluwelen wijst men er op dat de duiten al in 1749 daarheen gingen om na te gaan of ze daar gangbaar waren. De schade die men op de textiel leed is, zoals uit de resolutie van 23 november 1764 blijkt, reeds gedekt. De huidige residenten zijn belast met het bedrag, waarvan de vroegere eerste resident Huijbert Johan de Heere bij besluit van 1 juli 1766 was ontheven.

DJAMBI

Over Djambi valt niets op te merken. Een afschift van het onlangs met de koning gesloten contract wordt meegezonden.

SIAM

[fol. 35] Wat Heren XVII over het sapanhout schreven, behandelt men onder Japan.

JAPAN

Op verzoek van Heren XVII is er nauwkeurig onderzoek naar gedaan waarom in Japan aan het Siamse sapanhout de voorkeur wordt gegeven. Uit het rapport van het laatst naar Japan vertrokken opperhoofd Herman Christiaan Castens blijkt dat)

---dit begeert wordende hout, principaal tot verf gebruikt wordende, een beter soort van couleur geeft en menagieuser uitkomt dan het Bimasche, 'twelke daarom moet agter-